Vaglar

Kontakt
Ögonkliniken
Uddevalla sjukhus
451 80 Uddevalla

Telefon
Sjuksköterska 010-435 31 00

Text: Överläkare Bella Johansson Iranipour
Ögonkliniken, Uddevalla sjukhus

Vagel (chalazion)

På ögonlockskanterna har man talgkörtlar, som mynnar ut vid ögonfransarna. En vagel är en inflammation i en talgkörtels mynning eller hårsäck på ögonlockets kant. Den bildas när det kommer in bakterier i körteln. Om man har torra ögonlockskanter ökar risken för att få vaglar. Vissa hudsjukdomar, som till exempel *akne*, kan göra att man får många vaglar.

Det är vanligt att man får vaglar om man ofta kliar sig i ögonen, till exempel på grund av pollenallergi. *Det är inte ovanligt att vaglar återkommer.*

Symptom

En vagel bildas ganska snabbt och syns som en röd svullnad på övre eller undre ögonlocket. Den svullna körteln kan skava och kännas irriterande mot ögat. En vagel kan variera från att knappt synas till ungefär en centimeter. Ibland kan man se en gul prick i mitten. Vageln brukar vara som mest inflammerad i en till två dagar, sedan avtar inflammationen. Det kan ta upp till tio dagar innan symptomen är helt borta.

Behandling

Vageln brister ofta av sig själv, varvid lite var och blod tömmer sig. Man behöver bara tvätta rent med vanligt vatten. Så småningom skrumpnar vageln ihop. I de flesta fall behöver man inte behandla vageln.

Om svullnaden och rodnaden blir stor kan man behöva behandling med bakteriedödande ögonsalva. Om man ofta får vaglar kan man behöva smörja ögonlockskanterna med mjukgörande salva, som finns att köpa på apotek.

I enstaka fall kapslar en vagel in sig och bildar en så kallad *chalazion*, liten knöl, som inte är öm. Chalazion är ofarligt och kan lämnas utan åtgärd om man är helt obesvärad.

Chalazion som inte försvunnit efter tre till sex månader och är besvärande kan opereras bort i lokalbedövning, som ges under huden kring den inkapslade vageln. Lokal bedövning gör ont. Lokal bedövning tar bort smärtan men man känner beröring under operationen. På grund av inflammation ibland kan lokalbedövning inte ta bort smärtan helt.

Med hjälp av kniv görs en öppning ovan den inkapslade vageln, antingen från in- eller utsidan av ögonlocket, beroende på var den lämpar sig bäst för operation. Efteråt skrapar man bort allt innehåll och kapseln. Oftast syr man inte ihop vageln så att den kan tömma sig ytterligare och skrumpna ihop. Operationen tar cirka 20-30 minuter.

Efter operationen

Man behandlar med bakteriedödande ögonsalva i cirka 10-14 dagar. Om vageln har opererats från insidan av ögonlocket kan man känna skav och gruskänsla de första dagarna. Om den har opererats från hudsidan kan man känna sårkänsla som försvinner efter ett par dagar. Ärret brukar synas obetydligt efter läkning.